

Streif gjennom Meløys flora

Av Trond Skoglund, 8150 Ørnes – epost: trskoglu@online.no

(Artikkelen er publisert i Meløy Historielags årbok nr. 15 1999)

Meløys beliggenhet på nordlandskysten med stor variasjon i landskap og natur, korte avstander mellom kyst og fjell, gunstig klima og variert geologi, gjør at plantelivet er variert og spennende. I dag kjenner en til omlag 650 høyere planter, eller såkalte karplanter, i kommunen. I denne artikkelen vil jeg gi en smakebit på det mangfold av naturtyper og planter som finnes i kommunen, for plantenes vedkommende både vanlige og mer sjeldne arter. Vi begynner på kysten, for så å bevege oss innover fjordene og videre opp til fjells.

I øyriket

Som perler på ei snor ligger øyene ytterst i Meløy og skjerner mot storhavets tidvise voldsomme krefter. Her finner du Bolgværet, Flatværet, Varkgård, Støttværet og flere til. Frodighet er ikke akkurat den første assosiasjonen en får når en nærmer seg disse øyene med båt fra fastlandet. Lave, grå og nakne ligger granittbergene, tæret av storhavet, og svært utsatt for vind, bølgenes ustanselige vasking og saltrokk. Etter ilandstigning og en rask rekognosering, vil du oppleve at naturen er mangfoldig også her. Såpass levelig var her at meløyfjerdinger gjennom uminnelige tider har sett det likt å bosette seg. Nærheten til havet og fisken, et lite jordstykke og beite nok for et par kyr og en noen sauer, var grunnlag for bosetting helt ut i andre halvdel av vårt århundre. I dag er de ytterste værene fraflyttet, men landskapet bærer fremdeles preg av menneskers virksomhet, og ennå står her bygninger vinterstormene ikke har klart å tvinge i kne.

*Fremst på sandstrender og sanddyner kan strandarve vokse i tette tepper. Den er en av få planter som klarer seg under vilkår med løs sand, hyppig sjøsprøyt og fykende sandkorn. Den mer sammenhengende vegetasjonen innenfor er dominert av det karakteristiske graset strandrug.
Foto © Trond Skoglund.*

Ulike strandtyper

Havstrendene kan ha en nokså ymse utforming og beskaffenhet. Svaberg og fjellklipper, stein- og grusstrender, sand- og skjellsandstrender, tang- og leirstrender - alle helt ulike typer substrat, som gir grunnlag for forskjellige plantearter og vegetasjon. Typisk er det at de ulike vegetasjonstypene danner belter langs strandene, med de mest salttålede plantene ytterst. Mange av strandbiotopene beskrevet nedenfor opptrer ikke bare på ytterkysten, men også innover fjordene.

Karrige svaberg

Strandbergene huser en heller karrig vegetasjon, og mange av plantene som klamer seg fast her er svært tørketålende. Den gullgule, lille bitterbergknappen brer seg utover i tuer, fjærekoll eller strandnellik som den ofte kalles, er typisk på disse stedene, sammen med stemorsblom, tiriltunge, tuesildre, småengkall og rødsvingel. Hist og her kommer en over strandsmelle, og i bergsprekker kan en oppleve de reneste buketter av rosenrot. På noe bedre bergarter kan du finne rødsildre, Nordlands fylkesblomst.

Bitterbergknapp er en såkalt sukkulent, dvs. en plante med tykke, kjøttfylte blad. Dette gjør at den takler tørke godt, og ofte finner vi den i sprekker på svaberg ved sjøen. Planten har fått navn på grunn av den bitre smaken, og den har vært nyttet som medisinplante mot sviende sår, gulsott og som urindrivende middel. Foto © Trond Skoglund.

På flyktig sand

Sandstrender har en spesielle økologi, med sand i stadig bevegelse av vind og sjø. Bare noen få spesialister klarer å vokse i den åpne flyktige sanden. Ytterst på sandstrendene er det nesten bare strandarve som klarer seg. Til gjengjeld finnes den stedvis i store tepper. Like innenfor, i et tett belte, vokser det iøynefallende graset strandrug. Med sitt spesielle rotsystem klarer strandrugen å binde den løse sanden og gir dermed levekår for andre planter, som rødsvingel, klengemaure, gåsemure og andre. Innenfor strandrugbeltet er vegetasjonen mer sammenhengende og går gjerne over i gras- og urterike dyneenger.

Urterike strandenger

Strandenger finnes kanskje særlig på strender med noe finere substrat, og da gjerne leirstrender. Strandengene domineres av grasvekster, men har også høyt innslag av urter. Typiske grasvekster er fjæresaltgras, taresaltgras, saltsiv, rødsvingel, ishavsstarr og grusstarr. Blant urtene finner vi strandkryp, saltbendel, fjæresøte, tiriltunge og hanekam. Hist og her på mer beskyttede plasser vokser den merkelige salturten, vår eneste sukkulent med tykk og vannfylt stengel.

Tang og tare

På gunstige steder har havet kastet i land store mengder tang og tare. Råtnende tang og tare skaper svært næringsrike forhold for plantene, og mange av våre kjente ugras, som stornesle eller brennesle som er det lokale navnet, åkerdylle, høymole og då har sitt opphav på tangvollene. Tang ble ofte benyttet til å gjødsle åkrer i gamle dager, og det er nærliggende å tenke seg at også ugrasfrøene fulgte med tangen inn i kulturlandskapet. Tang og tare hadde sågar en viktig funksjon som tilleggsfôr i "vårknipa". Andre planter som trives i tangvollene er ulike meldearter, krushøymole, strandbalderbrå, mjødukt, vendelrot, strandkjeks, saftstjerneblom og forskjellige gras.

Til medisin og tøyfarging

Skjørbusurt, en liten hvitblomstret plante tilhørende korsblomstfamilien, vokser på flere av strandtypene. Den er svært rik på C-vitaminer og har nok berget mange av våre forfedre fra den fryktede sykdommen skjorbuk. Rosenrot, kvann, molte, engsyre (syregras) og bukkeblad er andre planter som i folkemedisinen ble benyttet mot skjorbuk.

Vaid er iøynefallende med gule blomster og hengende frøskulper, og hos oss knyttet til tang- og sandstrender. Den er hittil observert på Snyen, Gåsvær, Støttvær og Fore. Vaid ble brukt til tøyfarging og gir en lysekte, blå farge. Planten ble trolig innført og dyrket lenger sør på Helgeland på 1800-tallet, men har siden overlevd på gunstige steder og økt sin utbredelse nordover langs kysten ved frøspredning sjøveien.

Kystlyngheier - et beiteskapt kulturlandskap

Ovafor strandsonen finner vi et åpent, skogbart landskap dominert av lyng- og grasvekster - kystlyngheiene. Opprinnelig var dette et kulturlandskap skapt gjennom beiting, i dag har denne jevnt over opphørt og kystlyngheiene gror igjen. Røsslyng, krekling (hos oss kalt krøkkebær), blokkebær, skrubbær, torvull og skogstjerne er alle blant de vanlige artene i kystlyngheiene, sammen med grasartene smyle, blåtopp og finnskjegg. Mindre vanlig er heisiv, bare kjent fra Kalsholmen, Gåsvær og Meløy, lyngøyentrøst - bare funnet i Bolgværet, Flatværet og Gåsvær, samt storblåfjær.

Fuglegjødslende dammer

De mange myr- og strandbergtjønnene ser tilsynelatende trivielle ut, men faktum er at man på kysten av Meløy har funnet mange botaniske godbiter knyttet nettopp til slike biotoper. Det være seg vassreverumpe, midtnorsk sivaks, pollsivaks - med nordgrense i Meløy, småpiggeknope, småhavgras, hesterumpe og en rekke tjønnaks-arter. Fellestrekk for flere av disse er at de hverken er lett å få øye på eller enkle å artsbestemme. Den bittelille andematen er i Meløy nær sin nordgrense. Andemat er frittflytende og trives godt i små, fuglegjødslende og svært næringsrike dammer, gjerne i tilknytning til fuglekolonier. Man tror at planten har spredd seg nordover kysten med gås på trekk.

Innover fjordene, oppover liene...

Kommer du sjøveien innover mot fastlandet blir landskapet på de store øyene og innover fjordene bratt og fjellendt og ikke helt enkelt å ferdes i. Vegetasjonen i fjordsidene kan variere ganske mye alt etter berggrunn, jordsmonn, fuktighet og helningsretning. Noen steder finner du blankskurte granittsua med bare tynt jorddekke og sparsomt plantedekke, andre steder kan frodigheten bli helt overveldende.

Bjørk er det dominerende treslaget i Meløy, som ellers i landsdelen. Selje og rogn opptrer ganske hyppig. På grunnlendt jord er furu stedvis ganske vanlig. Gammel, urørt kystfuruskog kan du oppleve i Teksmona naturreservat, som ble fredet i 1992. Osp opptrer ofte i spredte kruller bortetter liene og har en viktig funksjon for hullrugerne i fuglefaunaen. På fuktige og næringsrike steder kommer gjerne hegg og gråor (older) inn, men sammenhengende olderskog av noe størrelse finnes nå bare i Spilderdalen og Bjærandalen.

Fattige skogstyper

Undervegetasjonen eller feltsjiktet i skogsliene kan være nokså variabel. Bærlyng- og småbregnepreget skogbunn forekommer hyppig. I førstnevnte er blåbær, blokkebær, stormarimjelle, smyle, tyttebær og hårfrytle vanlig. I sistnevnte finner vi gjerne de to små bregnene fugletelg og hengeving sammen med en rekke andre planter. Skrubbær er ofte en dominerende plante på noe fattig mark i skog.

Store bregner og høgstauder

Med økende grad av fuktighet og næringstilgang i jordsmonnet blir de store bregnene mer dominante. At slike bregnelier kan være vanskelig å forsere, er vel noe mange skogsvandrere har erfart. Skogburkne og sauetelg er blant de vanligste, noen steder kommer også ormetelg inn. Mange plasser finnes den karakteristiske, ofte mannshøye bregnen strutseving med fjærformete blader som står som i en trakt eller et kremmerhus. Sammen med ormetelg og sauetelg var strutseving den mest brukte arten til *moldfôr*, dvs. at røttene ble gravd opp og brukt til dyrefôr.

Blant de rikeste skogtypene hos oss er den frodige høgstaudeskogen med turt, tyrihjel, myskegras, sløke, firblad, mjødukt, skogrørkvein og en rekke andre planter.

*Myske dufter sterkt av stoffet kumarin (duften av nyslått høy) og finnes i rik lauvskog mange steder i Meløy.
Foto © Trond Skoglund.*

J.M.Norman - en pioner i nordnorsk botanikk

I årene 1876-1886 reiste den navngjetne botanikeren Johannes Musæus Norman gjennom det han kalte "Norges arktiske gebet", det vil si fastlandet nord for Polarsirkelen, for å drive kartlegging og studier av plantelivet her. Arbeidet resulterte i utgivelsen av det omfattende trebindsverket "Norges arktiske flora" i 1894-1901. I Meløy besøkte han Dalen, Kunna, Meløy, Grønøy, Ågskardet og Holandsfjorden i årene 1876, 1877 og 1882. Og ikke minst nordsida av Holandsfjorden festet han sin interesse for og kartla plantelivet på en rekke lokaliteter.

Holandsfjorden

De bratte liene på Holandsfjordens nordside utmerker seg på flere måter når det gjelder planteliv i våre fjordtrakter. Kalkholdig jordsmonn kombinert med stor varmeinnstråling og godt lokalklima medfører særlig gunstige vekstvilkår. Det varmekjære treslaget alm er kjent fra et tyvetalls lokaliteter i Meløy, den nordligste i Forelia på Reipå (forøvrig den nest nordligste almekalitet i verden!), men det er bare i Holandsfjorden at den opptrer i mengder. Ovafor Holand er den observert i over 400 meters høyde. Alm kjennes lett på de mørkegrønne, takkete og ru bladene, som er skjeve ved grunnen. Almetreet kan tas på langt hold (ihvertfall med kikkert og et trenet øye), fordi trekronen har en karakteristisk, etasjereget form.

Korsved, et annet eksklusivt treslag på våre trakter, kjenner vi fra to plasser i Meløy, begge i Holandsfjorden. Likeså har den velduftende urten bergmynte, også kalt kung, sine eneste kjente voksesteder ved denne fjorden. På våre trakter hadde den navn som kongsgres og (vill-) timian og ble brukt som krydder i ulike slag kjøttmat. Fra Rødøy og Rana, hvor bergmynte er langt vanligere enn i Meløy, kjente en til at folk plukket den (med saks!) og solgte den rundt i bygdene eller der det var høstmarked. Tett etter krigen kunne en få en pris på en krone bunten.

Vårmarihand - orkidé i tilbakegang

Fra Holandsfjorden rapporterte Norman om mengder av vårmarihand, en vakker og iøynefallende orkidé som blomstrer tidlig i sesongen og trives på varme, kalkholdige steder. Det synes imidlertid ikke å være mye igjen av de rike forekomstene av denne arten. Eli Brattland og Thor Fagertun har foretatt gjentatte søk i Normans fotspor de senere år, noe som har resultert i funn av bare to enslige planter i den bratte lia ovafor Holand.

Meløy er den nordligste kommunen med noe utbredelse av det varmekjære treslaget alm. Arten er kravstor og vokser bare i varme lier med godt jordsmonn.

Foto © Trond Skoglund.

Varme sørberg

Blant andre mindre vanlige planter i våre skogslieer finner vi lodneperikum, trollbær, fingerstarr, myske, kratthumbleblom, gul frøstjerne, brunrot, skogvikke og lundrapp. De tidlige vårplantene gullstjerne og lerkespore er heller ikke kjent så mange steder i Meløy. I og ved sørvendte berg oppstår gunstige lokalklimatiske forhold, og er det attpåtil brukbare bergarter tilstede kan dette gi vekstforhold for hengespiggfrø, tårnurt, bergmjølke, kalksvartburkne, grønnburkne og den bittelille bregnen murburkne, som hittil bare er funnet i liene på Gjerset og Fore.

Myr - en viktig naturtype

Myr opptrer overalt i kommunen, fra lavlandet til et stykke opp i snaufjellet. Myrene har en viktig funksjon som vannmagasiner i landskapet, samtidig som de er viktige oppvekstområder for mange insekter, en svært viktig gruppe i dyreverdenen. Torvmoser er høyst vanlige og et viktig element i dannelsen av myrene. Torvmosene ble i folkemedisinen nyttet til sårbehandling, men for folk flest hadde nok torvmyrene størst betydning som kilde til brensel og det langt ut i vårt århundre. Mange myrer er idag attraktive områder for nydyrking.

Myrene kan være av nokså variabel utforming, med store tuer, faste matter, bedragersk løsbunn, dammer, våte sig og så videre. På de fattigste av myrene, såkalte nedbørmyrer eller ombrotrofe myrer, får vekstene bare vanntilførsel og næring fra regnvannet. De fleste av våre myrer er nokså næringsfattige og dominert av nøysomme planter som torvull, småbjønnskjegg, rome, dvergbjørk, kvitlyng, molte, småtranebær og ulike typer starr. I jordvannsmyrene derimot, også kalt minerotrofe myrer, får plantenes røtter kontakt med mineralholdig grunnvann. Dette gir straks vilkår for en rikere flora enn på nedbørmyrene.

Kravfulle myrplanter

Hist og her ligger kalkårer i berggrunnen og skaper vekstforhold som selv de mest kravfulle av myrplantene våre, de såkalte rikmyrartene, kan godta. Kommer du over hårstarr, dvergjamne, svarttopp, engmarihand, fjellfrøstjerne eller kanskje til og med brunskjene, er det ikke tvil om at du

står på ei rikmyr. Sistnevnte er en sørlig art og blant de sjeldneste på våre myrer. Den er bare kjent fra tre lokaliteter i Bjæringfjorden, Mosvoldalen og Reipå.

Pors danner knehøye kratt og vokser enkelte steder i ytre fjordområder i kommunen. Pors er et gammelt navn, trolig av nordisk opprinnelse, som muligens henspeiler på buskens strittende form.

Foto © Trond Skoglund.

Kvitmyrak og pors

Blant andre mindre vanlige karplanter på myr, kan nevnes kvitmyrak. Den var kjent nord til Hemnes, for så å gjøre et langt hopp i utbredelsen helt til Bodø, som er nordgrense for denne myrplanten. Et forholdsvis nylig funn i Mosvoldalen, gjort av Astri Løken, fyller en vid luke i dette utbredelsesmønsteret. Den lille myrbusken pors er kjent fra Halså, Grønøy, Meløy og Reipå. Pors har harpikskjertler som avgir en sterk og god lukt. Her i landet kjenner en til at planten tradisjonelt ble benyttet til brygging av øl, mot utøy i senger og klær, som godlukt innomhus og til farging av stoffer.

Bukkeblad finner du på våte steder i myr og vannkanter. Planten har tredelte blad og ganske merkelige blomster, hvor hele innsiden er kledd med et tett skjegg av lange, tykke hår.

Foto © Trond Skoglund.

Insektetende planter

To nærstående arter, smalsoldogg og rundsoldogg er begge små, men såpass spesielle av utseende at de legges merke til. Soldoggartene har tilsynelatende doggdråper på bladene, men dette er imidlertid klebrige slimdråper beregnet til å fange insekter med. Små insekter som er så uheldig å sette seg på bladene blir sittende fast, og etterhvert løst opp av stoffer i doggdråpene og fortært. Her kan en snakke om kosttilskudd for å overleve i ellers nokså karrige og næringsfattige omgivelser.

Rik vannvegetasjon i Småvatnan

De fleste vann og vassdrag er nokså næringsfattige og byr på en heller artsfattig flora. Jevnt over begrenser vegetasjonen seg til glisne belter av flaskestarr, elvesnelle og bukkeblad i vannkanten hist og her, sammen med innslag av flotgras og vanlig tjønnaks.

Småvatnan på Halsa skiller seg imidlertid ut ved å inneha en langt frodigere vegetasjon enn gjennomsnittet, med ugjennomtrengelige takrørbelter og store flytebladenger av kvit nøkkerose og ulike tjønnaks. Småvatnan har samtidig stor betydning som fuglelokalitet, både som trekk-, beite- og hekkelokalitet. Et 405 dekar stort område i og ved vatnet ble derfor fredet som naturreservat i 1997. Lokale ornitologer i Norsk Ornitologisk Forening - Sør-Salten lokallag har observert nærmere 60 fuglearter her. En kartlegging av floraen i 1998 åpenbarte 112 ulike planter i naturreservatet, herav er mjukt brasmegras, dvergvassoleie, strengstarr og blystarr ikke kjent andre steder i Meløy.

Til fjells...

Turen opp de bratte skogsliene kan by på en hard tørn, selv for de sprekeste. Men frisk fjellluft og god utsikt er ofte belønning nok for strevet. Det øverste skogsbeltet, fjellbjørkeskogen, tynnes ut i omlag fem hundre meters høyde, for deretter sakte men sikkert å bli borte. Vi er kommet opp i snauffjellet, hvor heller lave sommertemperaturer setter en stopper for skogens tilstedeværelse. Vinden får bedre tak i det åpne fjellandskapet og medfører ikke bare mekanisk slitasje på plantene, den fjerner effektivt all varme som befinner seg ved bakken. En rekke andre forhold påvirker plantelivet i fjellet spesielt, heriblant høy stråling, store temperatursvingninger gjennom døgnet, hyppig frost i vekstsesongen og ustabil flytjord som følge av mye frysing og tining.

Kvann forekommer i to varianter, en strandform og en fjellform. Hos oss er det trolig fjellkvann som opptrer både i fjellet og langs kysten. Kvann er kanskje den norske planten som står sterkest i vår kulturhistorie og har vært mye brukt som grønnsak og medisinplante.

Foto © Trond Skoglund.

De aller fleste fjellplanter er flerårige, har lav vekst og kan bruke flere år på å sette blomst og frukter. Et særtrekk ved floraen på våre kanter av landet er at mange typiske fjellplanter også trives i lavlandet.

Snø - en viktig miljøfaktor

Vinterstid flytter vinden på mengder av snø i snaufjellet, som den fordeler nokså ujevnt bortetter terrenget. Lite eller ingenting blir liggende på forhøyninger, heier og rabber, det meste samles i skråninger og fordypninger. Selv om mengden av snø kan variere fra år til år, vil framherskende vindretninger og terrengformene medføre at snøfordelingen er nokså lik hvert år. Fordelingen av snø i terrenget er en betydningsfull faktor for hvor de ulike fjellplantene vokser.

Vindslitte rabber

På forblåste rabber finner vi planter som tåler vind, sterk kulde og langvarig uttørking og som gjerne vil dra nytte av tidlig vår og lang vekstsesong. En kan imidlertid undre seg over hvordan rabbeplantene overlever den sterke vinterkulden, frosten trenger jo langt ned i den snøbare marka. Typiske rabbeplanter er greplyng, reinrose, fjellpyrd, rypebær, fjellkrekling, bergstarr, rabbetust, kattedot, setermjelt og stivstarr.

Frodige fjellenger

I skråningene nedenfor slike høydedrag, av botanikerne gjerne kalt lesider, opptrer planter som vil ha et stabilt, men ikke for langvarig snødekke. Dette gjelder blant annet blåbær, blålyng, einer, ullvier, bleikmyrklegg, dvergbjørk, blokkebær og smyle. Enkelte plasser kan lesidene opptre som frodige blomsterenger med skogstorkenebb, ballblom, sløke, svarttopp, kvitbladtistel, fjellgulaks og harerug. Sistnevnte er utmerket munngodt under fjellturen. Rasp av noen knopper av harerugen og putt dem rett i munnen, de er næringsrike og velsmakende.

Snøleier

I fordypninger i terrenget og nordvendte skråninger kan snøen bli liggende til langt ut på sommeren. Slike steder kalles snøleier. Vekstene som skal klare seg her, må kunne få fram blomster og frukter på noen korte og hektiske sommeruker. Vårt aller minste tre, museøre, er en typisk snøleieplante. Issoleie er også ekspert på å takle korte somre. Den er en utpreget høyfjellsplante og klarer seg i høyder der andre planter har gitt opp for lenge siden. Rypestarr, snøarve, tvillingsiv, dvergmjølke, polarvier og rynkevier hører også til blant snøleieplantene. Blir snødekket for langvarig, er det stort sett bare moser som klarer seg.

*Rynkevier har fått sitt navn av de rynkete bladene. Den er kravfull og regnes som en sikker merkeplante på at det er mye kalk i jordsmonnet. Rynkevier opptrer hovedsakelig i fjellet, men hos oss er den også observert i lavlandet.
Foto © Trond Skoglund.*

Glomfjellet - paradiset for fjellbotanikeren

Artsmangfoldet er jevnt over ikke så stort i snaufjellet. Ofte er det bare noen få titalls arter som går igjen. Men her som ellers, berggrunnen har mye å si for hvilke planter du finner. Kommer du over kalkrike områder kan floraen formelig eksplodere i frodighet og mangfold. Glomfjellet er et slikt område med kalkrike bergarter, ja det meste av fjellplatået består av ren marmor. Glomfjellet ligger

øst for Glomfjord og deles av kommunene Meløy og Gildeskål, og er rene paradiset for en botanikkinteressert fjellvandrer. Hele 260 ulike planter er oppdaget til nå i dette fjellområdet! Blant Glomfjellets artsrike flora finnes et trettitalls planter som hittil ikke er observert andre steder i Meløy, heriblant lappøyentrøst, kalkklok, finnmarkssiv, russevier, rosekarse, høgfjellskarse, blåmjelt, fjelltettegras, vardefrytle, skjeggstarr, agnorstarr, rabbetust og mjukrapp.

Verdifullt karstlandskap

Men det er ikke bare botanikerne som vet å sette pris på Glomfjellet. Geologene har gjennom mange tiår fattet interesse for dette fjellområdet og betegner det som et unikt "karstlandskap" selv i europeisk målestokk. Marmor og andre kalkbergarter forvitrer lett og skiller seg fra alle andre bergarter ved at de er oppløselig i vann. Nedbør og smeltevann kan tære ned kalken med opptil 1/10 mm i året, og når denne prosessen får virke gjennom årtusener, får landskapet etterhvert en forreven overflate med et utall av bergformasjoner, sjakter, groper og grotter. "Karst" er altså et fenomen hvor vannets tærende virkning former landskapet.

Karstformene på Glomfjellet er vakre og fasinende og gir rom for mange opplevelser, de er imidlertid svært skjøre og bør omgås med forsiktighet og omtanke!

Meløys stolthet

I en omtale av plantelivet i Meløy kommer en ikke utenom svartisvalmue, Meløys stolthet og motiv for kommunevåpenet. Svartisvalmue er en konkurransesvak fjellplante og opptrer primært i rasmarker på Helgelandsbukken, forøvrig verdens eneste kjente voksested for denne planten. I den norske "rødlista" over sjeldne og truede arter er svartisvalmue klassifisert blant våre mest sårbare planter som "direkte truet". Vi har dermed et særlig ansvar for å ta vare på denne planten.

Botanikkinteressert?

Denne artikkelen gir som sagt bare en smakebit på hva floraen i Meløy kan by på. Virkeligheten, det vil si naturen som omgir oss, er mye mer mangfoldig og spennende. Det er bare å gå ut og oppleve den. Planter som omgir oss til daglig, i kulturlandskapet, er nesten ikke omtalt her. Faktum er at du finner en masse interessante og vakre planter i dine nærmeste omgivelser; i veikanter, grøfter, åker og eng, skrotemark og snuplasser.

Har du lyst til å lese mer om plantelivet i Meløy, så er de artene vi kjenner til nå beskrevet i en fyldig artikkel i Polarflokken nr. 2 1998. Polarflokken er et tidsskrift for nordnorsk botanikk, som utgis av Nordnorsk Botanisk Forening og kan fås ved henvendelse til redaksjonen ved Tromsø Museum.

Botaniske registreringer i meløynaturen har fått en oppsving de seneste årene. En håndfull entusiastiske amatører prøver hver sommer å innhente ny kunnskap om plantelivet i kommunen. Og arbeidet gir resultater. Det arrangeres også kurs og ekskursjoner. Har du interesse for slikt arbeid og ønsker å delta, er du hjertelig velkommen!